

dr hab. n. med. Andrzej Krajewski
Zachodniopomorskie Centrum Leczenia Oparzeń i Chirurgii Plastycznej
Specjalistyczny Szpital MEDICAM w Gryficach

Gryfice 10.06.2024

RECENZJA

rozprawy doktorskiej lekarza Małgorzaty Makowskiej – Rezaie

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DYSCIPLINY NAUKI MEDYCZNE	
wpl. dnia	02-07-2024
L. dz. RN-BM/	1028/2024

„Okółooperacyjna ocena wybranych laboratoryjnych parametrów stanu zapalnego we krwi pacjentów poddawanych zabiegom chirurgicznego oczyszczenia oraz zamknięcia rany oparzeniowej”

Promotor: dr hab. n. med. Anna Chrapusta

VIDI:
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSCIPLINY NAUKI MEDYCZNE
26-07-2024 prof. dr hab. Agnieszka Haloń

Oparzenia należą do najgroźniejszych urazów prowadzących do poważnych problemów klinicznych, często do ogólnoustrojowych powikłań. Pomimo postępów w ich leczeniu pozostają nadal jednymi z najgroźniejszych urazów. W przebiegu leczenia chorych ciężko oparzonych problem reakcji zapalnej jak i zakażenia jest nieodzownym następstwem choroby oparzeniowej występujących u wszystkich chorych oparzonych.

Celem reakcji zapalnej jest obrona organizmu przed czynnikami szkodliwymi oraz naprawę tkanek, które uległy uszkodzeniu w trakcie urazu. Reakcja zapalna to odpowiedź organizmu na zaburzenie homeostazy ustroju, jest reakcją obronną mającą na celu przywrócenie prawidłowej funkcji organizmu.

Przedstawiona mi do recenzji praca dotyczy problemów klinicznych związanych z oceną parametrów stanu zapalnego we krwi u oparzonych pacjentów poddawanych zabiegom chirurgicznego oczyszczenia oraz zamknięcia rany oparzeniowej.

Praca doktorska została przygotowana w klasycznym dla tego typu prac układzie, zawiera wstęp, cele pracy, materiał i metody, wyniki, dyskusja, wnioski i streszczenie.

Praca liczy 123 strony, 27 tabel oraz 20 ilustracji.

Wstęp został napisany w sposób jasny i dobrze wprowadza w problematykę uszkodzeń skóry. Doktorantka płynnie definiuje oparzenia, omawia epidemiologię oraz leczenie oparzeń, koncentrując się głównie na technikach leczenia miejscowego zarówno w ujęciu historycznym jak i aktualnie stosowanych technikach opracowania i zabezpieczenia rany oparzeniowej. We wstępie doktorantka szczegółowej analizie poddaje wskaźniki prognostyczne w oparzeniach, tu również w sposób historyczny przedstawia skale ryzyka zgonu.

Wstęp obejmuje szeroki opis reakcji zapalnej z analizą czynników egzogennych i endogennych, poddaje omówieniu zespół ogólnoustrojowej reakcji zapalnej SIRS oraz ewolucję definicji sepsy .

Szeroki, dobrze rozplanowany i wyczerpująco przedstawiony rozdział wstępu wieńczą rozważania na temat stanu zapalnego jako elementu odpowiedzi na uraz zarówno ten pierwotny jak i wtórny będący wynikiem procedur chirurgicznych.

Aby dokonać oceny wybranych laboratoryjnych parametrów stanu zapalnego we krwi pacjentów poddawanych zabiegom chirurgicznego oczyszczenia oraz zamknięcia rany oparzeniowej, doktorantka postawiła następujące cele:

1. Czy wykonanie stycznej nekrektomii wpływa na parametry stanu zapalnego w okresie okołoperacyjnym?
2. Czy wykonanie nekrektomii do powięzi wpływa na parametry stanu zapalnego w okresie okołoperacyjnym?
3. Czy zabieg pobrania skóry do przeszczepu wpływa na parametry stanu zapalnego w okresie okołoperacyjnym?

4. Ocena wpływu rozległości oraz lokalizacji rany oparzeniowej na parametry stanu zapalnego i ich zmiany w zależności od wykonywanej procedury chirurgicznej.
5. Ocena wpływu długości hospitalizacji na poziom analizowanych parametrów.

Zaproponowane do realizacji cele są jasno sprecyzowane i stanowią logiczny ciąg badań służących do odpowiedzi na główne pytania stawiane przez doktorantkę.

Materiał i metody zostały dobrze dobrane i opisane w pracy.

Dokładna charakterystyka grupy badanej, stanowi 34 oparzonych dobranych względem głębokości i rozległości oparzenia oraz wieku, hospitalizowanych w latach 2019-2023 w Małopolskim Centrum Oparzeniowo-Plastycznym w Krakowie. Z grupy tej wyodrębnione zostały 3 podgrupy w zależności od wykonywanej procedury chirurgicznej: nekrektomii do powięzi, nekrektomii stycznej oraz pobrania skóry do przeszczepu. Rozdział zawiera opis oraz technikę pobierania materiału poddanego analizie laboratoryjnej opisując dokładnie poddane analizie parametry. Reasumując wydaje mi się, że istotną zmienną grupy badawczej mógłby być czas przeprowadzenia pierwszej procedury chirurgicznej liczony od oparzenia. Brak grupy kontrolnej jest dla mnie czynnikiem brakujących danych porównawczych.

Wyniki pracy doktorskiej zostały przedstawione w sposób przejrzysty w postaci rycin i tabel, a badania opisane w tej części zostały prawidłowo zaplanowane przez doktorantkę. Rozdział obszerny, wyczerpująco omawiający wyniki pracy badawczej.

Zaprezentowana dyskusja świadczy o dobrej znajomości tematu przez doktorantkę, dużym doświadczeniu praktycznym w planowaniu i leczeniu chorych ciężko oparzonych. Szczególną uwagę zwracam na dobór badanych czynników zapalnych z uwzględnieniem fibrynogenu i haptoglobiny, które w praktyce często są pomijane, natomiast wyniki otrzymane przez doktorantkę wskazują na przydatność diagnostyczną w procesie leczenia chorych oparzonych z zaznaczeniem że temat wymaga dalszych badań.

Doktorantkę wyróżnia obszerne omówienie wyników w kontekście prac innych autorów, co zostało poparte cytowaniem umiejętnie dobranych pozycji aktualnego piśmiennictwa. Dyskusję kończy pięć rozwiniętych wniosków które w pełni odpowiadają na cele i wynikają z otrzymanych wyników.

Autorka pracy doktorskiej posłużyła się bardzo bogatym i aktualnym piśmiennictwem zawierającym 320 pozycji.

Przedłożoną do oceny pracę doktorską oceniam bardzo wysoko. Jest to obszerne i wnikliwe opracowanie bardzo istotnego z klinicznego punktu widzenia tematu. Stanowi wartość naukową i praktyczną w dziedzinie chirurgii oparzeniowej w obszarze planowania terapii chorych oparzonych. Wykorzystanie szeregu analiz umożliwiło uzyskanie nowej wiedzy i usystematyzowanie już posiadanej dla oceny roli diagnostyki laboratoryjnej.

Po zapoznaniu się z przedstawioną mi do recenzji rozprawą doktorską stwierdzam, iż spełnia ona wymogi formalne stawiane przez tego rodzaju pracami. Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.)

Zwracam się do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauki Medycznej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu o dopuszczenie lekarza Małgorzaty Makowskiej-Rezaie do dalszych etapów przewodu doktorskiego.